

Maastoliikennelupia koskevista alueellisista kiintiöistä

Päätöksen voimassaoloaika: 1.1.2023–31.12.2025

Annettu Turussa 21.11.2022

Päätös

Metsähallitus on vahvistanut seuraavat alueelliset maastoliikennelupakiintiöt Metsähallituksen hallinnassa oleville valtion maille koskien moottorikelkkauria, umpihankikelkkailun alueita ja näiden ulkopuolisia alueita.

Moottorikelkkaurien ja umpihankikelkkailualueiden ulkopuolinen alueittainen kiintiöinti

Inari, Utsjoki, Enontekiö

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 6000 maastoliikennelupaa vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 1300 maastoliikennelupaa vuosittain.

Kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuolinen poronhoitoalue

Kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuoliseen erityiseen poronhoitoalueeseen ja muuhun poronhoitoalueeseen kuuluvat kunnat sisältyvät kokonaisuudessaan kiintiöön, vaikka kunta kuuluisi vain osittain poronhoitoalueeseen. Kiintiöön kuuluvat kunnat ovat Muonio, Kittilä, Sodankylä, Savukoski, Kolari, Pelkosenniemi, Salla, Posio, Kemijärvi Ranua, Rovaniemi, Pello, Ylitornio, Tervola, Simo, Ii, Oulu, Pudasjärvi, Taivalkoski, Kuusamo, Suomussalmi, Hyrynsalmi, Puolanka ja Utajärvi.

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukainen määrä maastoliikennelupia vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 3500 maastoliikennelupaa vuosittain.

Muu Suomi, pois lukien em. alueet

Lumipeitteisenä aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukainen määrä maastoliikennelupia vuosittain.

Lumettomana aikana kiintiö on perusteltujen tarpeiden mukaisesti enintään 1500 maastoliikennelupaa vuosittain.

Moottorikelkkaurat ja umpihankikelkkailun alueet

Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla sijaitsevilla Metsähallituksen moottorikelkkaurilla ja umpihankikelkkailun alueilla ei rajoiteta yleisten maksullisten moottorikelkkailulupien määrää. Määräaikaista rajoitusta voidaan asettaa erikseen määrittelyille urille ja umpihankikelkkailualueille.

Myöskään kuntalaisten kotikuntakohtaisten maksuttomien moottorikelkkailulupien määrää urille ja umpihankikelkkailun alueille ei rajoiteta. Määräaikaista rajoitusta voidaan asettaa erikseen määrittelyille urille ja umpihankikelkkailualueille.

Perustelut

Maastoliikennelain mukaan moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ei pääsääntöisesti saa liikkua maastossa ilman maan omistajan tai haltijan lupaa. Ajoneuvon käyttö ja siten luvan myöntäminen ei saa aiheuttaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinoille, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle taikka yksityiselle edulle. Näistä syistä Metsähallitus myöntää maastoliikennelupia kelkkailureittien, -urien ja umpihankikelkkailualueiden ulkopuolelle vain perustellusta syystä (esim. riistanhoitotyöhön ja kalastukseen liittyvä maastoliikenne). Lumettoman ajan maastoliikenteen haitat ovat pysyvämpiä, joten maastoliikennelupia tälle ajalle myönnetään vain erityisen painavasta syystä (esim. tutkimustyöhön ja suurriistasaaliin noutoon liittyvä maastoliikenne). Suojelu- ja erämaa-alueilla lupia voidaan myöntää hoito- ja käyttösuunnitelmien linjausten mukaisesti.

Maastoliikenteen mahdolliset haitat korostuvat siellä, missä poronhoidon ja luontaiselinkeinojen merkitys on suurin. Tässä kiintiöpäätöksessä maastoliikennettä on rajoitettu sekä lumipeitteisenä- että lumettomana Inarissa, Utsjoella ja Enontekiöllä. Tällainen rajoittaminen on tarpeen, koska kunnat muodostavat suurimman osan saamelaisten kotiseutualueesta, johon liittyy saamelaiskulttuurin ja poronhoidon erityispiirteitä, jotka on huomioitava maastoliikenteen suunnittelussa. Muualla poronhoitoalueella ja maan eteläisemmissä osissa voidaan lumipeitteisenä aikana myöntää lupia perustelluista syistä määrää rajaamatta; lumettoman ajan maastoliikennelupien määrää on sielläkin rajoitettu kiintiöllä. Lumettoman ajan maastoliikennelupien rajoittaminen on tarpeen, koska maaston kuluminen korostuu lumettoman ajan liikenteen seurauksena. Muualla poronhoitoalueella, Inarin, Utsjoen ja Enontekiön kuntien ulkopuolella, lumettoman ajan kiintiö koostuu suurelta osin luvista, joita myönnetään saaliin noutoon hirvenmetsästyksen aluelupien yhteydessä. Näillä luvilla tapahtuva liikkuminen on useimmiten kertaluontoisia ja ajettavat matkat suhteellisen lyhyitä, joten yksittäisen luvan vaikutukset ympäristölle ovat vähäisiä.

Saamelaisten kotiseutualueella järjestetään saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut maastoliikenteen kiintiöinnistä ja lisäksi kiintiöinnistä neuvotellaan kuntakohtaisissa neuvottelukunnissa. Kolttien kyläkokoukselta pyydetään lausunto kolttalain 56 §:n mukaisesti. Maastoliikenneasioista neuvotellaan Metsähallituksen, saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien, Saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen välisessä vuosittaisessa neuvottelussa. Poronhoitoalueella käytännön maastoliikennejärjestelyistä ja lupakäytännöistä

neuvotellaan tarpeen mukaan paliskuntien ja paliskuntain yhdistyksen kanssa vuosittaisissa kokouksissa.

Metsähallitus seuraa hallinnoimillaan alueilla tapahtuvan maastoliikenteen vaikutuksia ja tarpeen mukaan joko rajoittaa sitä tai ohjeistaa sen käyttöä. Tarvittaessa voidaan järjestää alueellista kuulemistä, jos maastoliikenteen haittavaikutukset jollain alueella alkavat korostua.

Vakiintuneena käytäntönä on ollut, että Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa vakituisille asukkaille myönnetään lumipeitteiselle ajalle kotikuntansa alueelle maastoliikennelupa Eduskunnan maastoliikennelain uudistamisen yhteydessä (vuonna 1991) edellyttämällä tavalla sekä rajoitetusti lumettoman ajan lupia tietyille urille. Nämä luvat sisältyvät Inarin, Utsjoen ja Enontekiön lumipeitteisen ja lumettoman ajan kiintiöihin. Noin 75 % kolmen pohjoisimman kunnan alueille myönnetystä lumipeitteisen ajan maastoliikenneluvista on ollut paikallisten asukkaiden lupia.

Metsähallituksella on oikeus vahvistettujen alueellisten kiintiöiden puitteissa siirtää oikeus yksittäistä maastoliikennelupaa koskevan päätöksen tekemiseen Metsähallituksen virkamiehelle ja muulle toimihenkilölle sekä uralupien osalta ulkopuolisille yhteisölle. Päätöksenteon siirtäminen parantaa lupien saatavuutta, mutta samalla se lisää maastoliikenteen vaikutusten seurannan mahdollisuuksia, koska lupien myöntäjät ovat tiedossa ja lupien myöntöä ja niiden käytön seuranta voidaan ohjeistaa.

Vuodesta 2017 alkaen Lapin paliskunnan alue on sisältynyt kolmen pohjoisimman kunnan eteläpuolisen poronhoitoalueen kiintiöön. Perusteena aluejaoille on ollut se, että Lapin paliskunnan alueella maastoliikenneluvat myönnetään muiden alueeseen kuuluvien kuntien tapaan vain tarveharkintaisina. Tämä poikkeaa ratkaisevasti pohjoisimman alueen periaatteesta, jossa lumipeitteisen ajan maastoliikenneluvat myönnetään kaikille lupia hakeville paikallisille asukkaille.

Metsähallituksen alueittaiset kiintiöinnin aluerajat perustuvat päätöksessä kuntarajoihin kiintiöaluekohtaisten lupamäärien seurannan tekniseksi helpottamiseksi. Kuntarajoihin perustuvia kiintiöaluerajauksia tukee myös se, että maastoliikenneluvat ovat hakijalle hänen omassa kotikunnassaan maastoliikennelain mukaan maksuttomia.

Moottorikelkkauraluvat

Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla on koko maassa tuhansia kilometriä Metsähallituksen ylläpitämiä moottorikelkkauria ja muutamia näihin uriin liittyviä umpihankikelkkailuun varattuja alueita. Vuonna 2022 toiminnassa olevia Metsähallituksen moottorikelkkauriin liittyviä umpihankikelkkailun alueita oli kolme, joista kaikki sijaitsivat Kainuun maakunnassa. Valtakunnallisen maksullisen uraluvan ostanut saa ajaa kaikilla Metsähallituksen moottorikelkkaurilla ja umpihankikelkkailun alueilla Suomessa. Maksuttoman moottorikelkkauraluvan lunastanut saa ajaa kaikilla Metsähallituksen moottorikelkkaurilla ja umpihankikelkkailun alueilla kotikunnassaan.

Moottorikelkkaurat ja niihin liittyvät umpihankikelkkailun alueet on perustettu pääasiassa julkisella rahoituksella ja palvelevat yleistä virkistyskäyttöä, matkailua ja paikallisen väestön

tarpeita Metsähallituksen yleisenä tavoitteena on pyrkiä ohjaamaan moottorikelkkailua sitä varten tehdyille urille, umpihankikelkkailun alueille ja erityisesti moottorikelkkailureiteille. Koska Metsähallituksen moottorikelkkaurilla ja umpihankikelkkailun alueilla on edellä mainittuja yleisiä käyttötavoitteita, ei moottorikelkkauralupien määrälliseen rajoittamiseen ole hyviä perusteita. Arvio koskee sekä maksullisia valtakunnallisia uralupia että maksuttomia uralupia kotikuntaan.

Lainkohdat

Laki Metsähallituksesta (234/2016), 18 §
Maastoliikennelaki (1710/1995), 1 §, 4 § ja 5 §
Laki saamelaiskäräjistä (974/1995), 9 §
Poronhoitolaki (848/1990), 2 § (poronhoitoalueen rajat)
Kolttalaki (253/1995) 56 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksen tiedoksianto

Tämä päätös saatetaan tiedoksi yleistiedoksiantonä. Päätös pidetään nähtävänä 27.1.2023 saakka Metsähallituksen pääkonttorissa, Ratatie 11, 01300 Vantaa, Metsähallituksen Ivalon palvelupisteessä, Sairaalantie 3B, 99800 Ivalo, Metsähallituksen Ylä-Lapin luontokeskus Siidassa, Inarintie 46, 99870 Inari ja Metsähallituksen Tunturi-Lapin Luontokeskuksessa, Peuratie 15, 99400 Enontekiö sekä Metsähallituksen internet-sivuilla osoitteissa www.metsa.fi ja www.eraluvat.fi. Asiakirjan nähtäväksi asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä sekä lisäksi seuraavissa sanomalehdissä: Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Maaseudun tulevaisuus, Kainuun Sanomat, Kaleva ja Lapin Kansa.

Luontopalvelujohtaja

Henrik Jansson

Erikoissuunnittelija

Essi-Maaria Ala-aho

Liite Metsähallituksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21.2 § ja 18.2.§)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjä ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta. Lähettämisaikakohtaan määrittäminen saapumisajankohdaksi edellyttää, että lähettämisaikakohtasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/asiointituomioistuimissa/asiakirjojentoimittaminentuomioistuimiin.html>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

(PL 189, 90101 Oulu)

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi